

І В А Н О В Е Ч К О

НЕ ПЛАЧ,

УКРАЇНО!

ДЕКЛЯМАТОР

1 9 6 5

І В А Н О В Е Ч К О

НЕ ПЛАЧ, УКРАЇНО!

ВИБРАНІ ПОЕЗІЇ

Видано старанням прихильника творчості автора —
о. Михайла Кудановича

Los Angeles, California

1 9 6 5

Iwan Owechko
DON'T GRIEVE, UKRAINE!
Poems

Universal Slavic Printers – 2209 Caniff, Detroit 12, Michigan

---

Planograph Printers – 3118 Maple Ave., Los Angeles, California

БАТЬКІВЩИНІ

До Тебе, люба Україно,
З-за океанів і морів,
До Тебе, Рідний Краю, лине
Скитальця стомленого спів.

З тих пір, як я Тебе покинув
Та у чужі світи пішов,
Земної кулі половину
Злітав я й пішки обійшов.

Чим далі в світ, тим більш науки,
І бачу я: на всій землі
Ти прийняла найбільші муки,
Як Він, розп'ятий на хресті.

За правду Божу і народну,
За всіх людей усі гріхи,
За всіх ображених, голодних,
Як Він страждав, страждаєш Ти.

Та вірю: прийде та година,
Коли зішле Бог дар з небес,
І Ти воскреснеш, Україно,
Як з мертвих Він колись воскрес!

"Наш Клич"
Аргентина, 1953

ЧИ Й ДОСІ ТАК?

Дороги всі позамітало,
Не видно й клаптика землі . . .
Чи й досі так там, як бувало
Колись у рідному селі?

Чи й знов маляр-мороз сердитий
Квітки малює на вікні,
Зі снігу „бабу“ ліплять діти
Під крик і регіт голосні? . .

Чи, може, вікон і хатини
Нема і сліду вже давно,
В селі в тім — жодної дитини,
Й вогнем ворожим те село
На попіл спалено?

— Не знаю,

Бо так судилося мені,
Що й цей Новий Рік зустрічаю
— Котрий вже він! — на чужині.

Дасть Бог, наступного дїждуся . . .
О, Доле, б'ю Тобі чолом:
Невже й тоді не повернуса
Бодай у спалене село?!

”Наш Клич“
Аргентина, 1950

ЗОРЯ ВОЛІ ВСМІХНЕТЬСЯ

Не над грізним палацом вельможі,
Не над пишним хоромом царя,
— Над убогими яслами Божа
Загорілася в небі Зоря.

І не в золоті-сріблі блискучім
Зійшло з Неба святе Немовля,
І не сильним, багатим, могучім
— Пастушкам усміхнулось Дитя.

Бо Христос — Бог-Надія убогих:
Бог удів по забитих борцях,
Що останніх синів у дорогу
Проводжають в гарячих сльозах;

Бог батьків, що страждають за Віру,
І дітей, що пішли за моря;
Бог закутих в темницях Сибіру,
Що над ними ще зійде Зоря!

Зоря Волі з небес України
Усміхнеться ще рідним полям,
Як малим пастушкам у пустині
Усміхнулось святе Немовля!

”Свобода“, США, Рідво 1964 р.

*На День Державності України
22-го січня*

МЕНІ ОДНАКОВО

„...Та не однаково мені,

*. . . . .
Ох, не однаково мені...“*

(Т. Шевченко)

Мені однаково, чи дзвони
В той день у Києві гули,
Чи війська вірного загони
В парадних строях там були.

До слів святих Універсалу
Кричали „Слава!“ всі чи ні,
І чи з гармат салютували,
Тепер — однаково мені.

Якою стежкою пізніше
Пішли творці в житті й борні,
Хто був з них праведний, хто грішний,
І це — однаково мені.

Та не однаково, чи Актів
Слова, народжені в огні,
Живуть в серцях у нас в багатій
Далекій вільній чужині.

Чи й справді душі наші й тіло
Чи тільки співи голосні! —
Ми віддамо за наше діло . . .
О, не однаково мені!

“Новий Шлях”, Канада, 1964

*З нагоди відкриття пам'ятника
Т. Шевченкові у Вашингтоні*

ТАРАСЕ !

Твоя наука не погасне,
І сам ніколи Ти не вмреш.
Твоєї величі, Тарасе,
Ні в які рими не вбереш.

Гонимий дикою Москвою
Цариць кривавих і царів,
Тримав Ти міцно Слово-зброю,
І ним палав Ти і горів.

Палав любов'ю до народу,
Що й досі мучиться в ярмі.
Молив по-батьківськи про згоду
І братолюбіє в сім'ї.

Учив чужому навчатись
Чи там, чи тут, в чужім краю,
Свого ж — ніколи не цуратись
І мудрість мати скрізь свою.

Тому й стоїш у Вашингтоні
Серед всесвітніх мудреців,
Пророче праведних законів,
Кріпацький сину з Моринців!

"Свобода", США, 1964

ВЕСНА

Весна! Весна!..

Пташки щебечуть,
В саду співають солов'ї,
Старенький дід злізає з печі,
— Встає все спляче на весні.

Високі верби зеленіють.
Коротша ніч, вже довші дні.
Як сніг під сонцем, тають-мліють
Серця коханих на весні... .

Ще сміх лунає десь дівочий,
Вже кличуть півні і птахи.
Сяк-так протерши сонні очі,
Спішать на вигін пастухи.

Товчеться батько.

До світанку
Щось мати шкварить у печі.
На власну ниву спозаранку
Виходять вільні орачі.

Пицять під припічком курчата.
Вже вишні ось-ось зацвітуть.
Ще тиждень-два — Великі Свята
Велику радість принесуть... .

Весна! Весна!..

Закривші очі,
Віддам за неї чужину.
Такою бачити я хочу
Моє майбутнього весну!

"Наш Кляч"
Аргентина, 1950

ПОЕТ І СОЛДАТ

Там, за високою горою,
Народ до бою вже вставав,
А на горі тій перед боем
Поет, співаючи, стояв.

— Хто ти й про що ти тут співаєш?—
Солдат з докором запитав. —
Хіба ж не чуєш ти, не бачиш,
Що час до бою вже настав? . .

— Я, друже мій, Поет народу,
Того народу, що в боях
Іде вмирати за Свободу.
Про той народ в своїх піснях
Співаю я.

І в бій тих кличу,
Вогонь надії в кого згас,
А про героїв славу вічну
Співаю я в цей грізний час . . .

— Так, так! — сказав Солдат в задумі,
Тобі — поезія... пісні...
Таж Волі піснею здобути
Не в силі жоден з вас! О, ні!
Покинь вже тих пісень співати!
До чого той даремний спів?
Ходімо краще добивати
Країни рідної катів —
На нас чекає перемога! . .

Поет немов не чув тих слів:
Ще голосніше, ніж до того,
Лунав його могутній спів . . .

А бій нерівний з ворогами,
Бій за горою не вгавав.
Лице ховаючи руками,
Назад вже дехто повертав . . .

Та знов лунав ще голосніше
З гори Постів клич і спів,
І знов змикалися тісніше
Ряди розкинутих бійців.

І так не раз, не два ходили
За рідний край на ворогів,
Аж поки сурми сповістили
Про перемогу козаків.

— — — — —
Солдат вертався з поля бою.
Він тяжко дихав, ледве йшов
Тією самою горою,
Де він Поета бачив.

Кров
Текла з грудей його козацьких,
А він очима все шукав
По всій горі щось і . . .

зненацька,
Як сніп підкошений, упав.

Підбігли люди до Солдата
Допомогти, хто чим як міг . . .

— О, люди добрі, врятувати
Мое життя не дав вам Біг:
Ворожа куля в ціль попала . . .
Коли я був під тим вогнем,
Там козаків багато впало.
Йдіть їх рятуйте, а мене
Ось тут... з ним разом... поховайте . . .

Він ледве чуток це сказав,
Й на тіло мертвого Поета
Солдат востаннє показав.

"Наш Клич"
Аргентина, 1950

ГЕРОЯМ

Ви не за брязкіт заслужених медалів
Пішли в завзяті з ворогом бої,
— За найсвятіші народу ідеали
Поклали буйні голови свої.

За тих, що з вами прощались на порозі
Словами: „Сину, бережись якслід!“
І довго-довго стояли при дорозі,
Хустиною махаючи услід;

За тих, що вранці в садку біля криниці,
Коли ще спала зморена сім'я,
З відра давали напитися водиці
Під спів пісень весняних солов'я;

За тих, що спали, немов ті янголята,
В ту ніч, як ви ставали до борні;
За ті, що потім вам снились, рученята,
Простягнуті до вас у кожному сні.

За щастя-волю народу і людини
Ви положили душі і серця,
І чести-слави героїв України
Вже не сплести вам кращого вінця!

”Свобода“, США, 1964

До 50-ліття Січових Стрільців

УСуСусе, НЕ СУМУЙ !

Усусусе, пане-брате!
Де поділися дівчата,
Що співали про хороброго стрільця?
Про Стрільця про Січового,
Душі й серцю дорогого,
Що вести збирався милу до вінця?

Усусусе, пане-брате!
Де zostались батько й мати,
Що в сльозах благали долі у Творця? . .
Сірим шнуром-журавлями
Над чужинними полями
Доля Січового повела Стрільця.

Усусусе, пане-брате!
Де ж та воля й рідна хата,
Що за них ходила в бій гарячий Січ?
Воля скована прутами,
Хата спалена катами,
Залягла над рідним степом темна ніч . . .

Усусусе, пане-брате!
Не сумуй! — Ще прийде свято!
На ряди майбутніх подивись бійців!
З духом батьківської слави
Вже ростуть могутні лави
Молодих, нещваних Січових Стрільців!

"Канадійський Фармер"
Канада, 1964

*Музику до цих слів написав
композитор Василь Шутъ*

Згадуючи 1933-ий . . .

БРАТОВІ

У рани свіжі і глибокі
Тупим встромляє хтось ножем,
Коли згадаємо з тобою
Минуле, рідне і — чуже . . .
Коли згадаємо, що їли:
Як кусень хліба в двісті грам
Ми мотузочками ділили
З тобою, брате, пополам;
Як кукурудзяне зернятко
Ловили ложками в „борщі“,
Як мати плакала, а батько
Вставав з-за столу і мерщій
Виходив, згорбившись, із хати,
Сідав на призьбі під вікном,
Щоб сліз своїх не показати
Голодним дітям за столом;
Як кровожадно-озвірілі
На „чорнім вороні“ кати
До хати нашої влетіли . . .
З тих пір не бачив батька ти.
А там — війна... вогонь надії,
А потім — знову розпач, гнів.
Згубили все ми — тільки мрії
Про Рідний Край та безліч снів
Ми пронесли тими щляхами,
Які нас знову приведуть
Туди, де нині кров ріками,
Де сльози без кінця течуть,
Туди, де ти колись родився,
Де батька рідного згубив,
В той край, що нам так часто сниться
— В країну вільних козаків!

”Свобода“, США, 1963

БУЛО КОЛИСЬ

Зірки ще зрідка мерехтіли,
Ще сонце в небі не зійшло,
Як на всі дзвони задзвонили
Із краю в край — на все село.

„Христос Воскрес!“ — казала мати
І цілувала діточок.
Сім'я сідала розгівлятись
Навколо паски і свічок.

І так приємно, тепло-мило
Було колись. Давно було . . .
Немов крізь сон, курган-могилу
Ще й досі бачу за селом.

Ще й досі чую шум струмочка
В той день, як я колись говорів,
Іташок весняних у садочку
Ще й досі чую переспів.

Та тільки дзвону щось не чути:
Напевно, знято з церкви хрест.
Дарма! — Нікому не забути,
Що нині все ж Христос Воскрес!

Воскресне й рідна Україна!
Воскресне Правда — зникне зло!
І поцілує мати сина,
Як то давно колись було . . .

“Рідна Церква”, Німеччина, 1956

ВОСКРЕСІМОСЬ!

Воскресімо себе від недуги,
Воскресімо від бруду й брехні!
Возлюбімо ми серцем друг друга,
Обнімемо, брати, в чужині!

І за тих, хто завчасно загинув
Смертю вірних Україні синів,
Помолившись на свіжих могилах,
Воскресімо їх велич чинів!

Хай ніхто тих могил не забуде!
Щоб вогонь животворчий не згас,
Хай загинуть між нами іуди,
Хай шляхетність воскресне між нас!

Як були ми в кайданах братами,
Як братами пішли в чужий світ,
Щоб такими ми знову вертались.
Щоб Тараса воскрес Заповіт,

Щоб воскресла розп'ята Україна,
Рідні села і рідні міста, —
Будьмо варті страждань Батьківщини
І пролітої крові Христа!

"Дзвін", Аргентина, 1956

ВЕЛИКА ТИ

Велика Ти безмежністю ланів
І піснею тужливого привіту,
Незламним духом лицарів-синів
І Кобзаря великим Заповітом.

Гартована шляхами Колими,
Ти матерів молитвами велика.
Оплакана дівочими слізьми,
Безсмертна Ти віддавна і довіку.

Чаруюча волошками в полях,
Що їх топтали й топчуть орди дикі,
Терпінням в муках, славою в боях
І смертю кращих з кращих Ти велика.

Велика Ти розп'яттям на хресті
І вірою в найбільший день з великих,
Коли Твоїм Великднем з висоти
Тебе звеличить Всесвіту Владика!

"Свобода", США, 1963

*Музику до цих слів написав
композитор Василь Шутъ*

„ВОСКРЕСІННЯ ТВОЄ, ХРИСТЕ-БОЖЕ...“

Пам'ятаю, немов уві сні:
„Так і Паску проспиш, любий сину!..“
— Кричав батько на вухо мені
І тягнув з мене теплу ряднину.

Потім свічку-лямпадку палив,
І здавалось, ніхто так не може,
Як мій батько співати умів:
„Воскресіння Твоє, Христе-Боже...“

— — — — —

Та прийшли посланці сатани,
В ланцюги мого батька скували.
І ніхто так не вмів, як вони
У в'язниці його катували...

Не питайте, за що він терпів
Безконечні тортури ворожі —
Бо співати колись він любив:
„Воскресіння Твоє, Христе-Боже...“

”Дзвін“, Аргентина, 1955

І ВІН — ВОСКРЕС!

Перед розп'ятим Сином на хресті
У стіп святих молилась скорбна Мати...
І Він — Воскрес! У сяйві золотім
Воскрес, щоб більш ніколи не вмирати!

„Христос Воскрес!“ — в чужому небі спів.
„Воістину!“ — чужого моря хвилі.
А десь — село, і Київ десь, і Львів,
І матері, без нас вже посивілі.

„Христос Воскрес!“ — на стомлених устах.
„Воістину!“ — за долю України
Десь моляться вони у стіп Христа
Воскреслого, що встав із домовини.

І встануть — знаю! — села і міста,
І згинуть чорні сили сатанинські,
Бо вірю я в безсмертного Христа,
І в молитви я вірю материнські!

”Свобода“, США, 1964

ЗЕЛЕНІ СВЯТА

Донечці Іні — на згадку

Навіщо так уквітчані дівчата?
Весною пахне в хаті, як в садку.
В лямпадці вогник блимає в кутку.
Нова сорочка вишита у тата.

Як весело сьогодні в нашій хаті!
Он гілочки зелені на стіні.
Під образом — квіточки запашні.
— Чи знов у нас сьогодні, мамо, свято?

— Так, донечко! В далекій чужині
Прийшов до нас День Тройці по весні. —
У відповідь сказала добра мати.

Зелену стрічку в косу заплела
— Сьогодні ж бо у нас Зелені Свята! —
І донечку до церкви повела.

”Наше Слово“, Каліфорнія, 1961

У День Матері

НАВЧІТЬ МЕНЕ, МАМО!

І книг прочитав я, здається, немало,
Вже й батьком став Ваших коханих внучат,
Та жити на світі — навчіть мене, Мамо,
Як Бог все життя Ваше довге навчав!

Навчіть мене бути у темряві зрячим,
Навчіть в лабіринті незнаних ідей,
Де розум безсильний, там серцем гарячим,
Очима душі пізнавати людей!

Навчіть мене, Мамо, прощати образи,
Як Ви їх прощали всім, завжди і скрізь!
В найбільшому горі, в болючій екстазі
Навчіть мене плакати мовчки, без сліз!

Навчіть мене, Мамо, тієї молитви,
Що нею Ви нас зберегли у війні!
Навчіть, як Великого Бога хвалити
За хліб і свободу в чужій стороні!

Як Ви, хочу бути таким до загину,
Тому Вас від щирого серця молю:
Навчіть мене завжди мою Україну
Любити, як Вас я — о, Мамо! — люблю.

”Свобода“, США, 1964

ОДНА

Це тобі милий гуркіт моторів,
Око вабить „гайвей“, „каділак“.
А мені — степ широкий, як море,
Битий шлях від села до села.

Це тобі шлють привіт хмародери.
Ти, щоб бути „окей“ та всім „лайк“,
Свою Мотрю змінявши на „Мері“,
Сам „Михайла“ позбувся на „Майк“.

Це тобі „ТіВі“ — чар в темній хаті,
І не бачив, як сонце зайшло.
А мені... Чую знов, як дівчата
Йдуть, співаючи, з поля в село.

Ти не знаєш безсонної ночі.
Уві сні тобі — „біч“, „рок-енд-рол“.
А мені — часом тихий ставочок,
Часом грізний в неволі Дніпро.

Мені сниться моя Україна.
Поза Нею — усе чужина.
Це тобі „друга“ тут Батьківщина,
А у мене — як мати — одна!

”Новий Шлях“, Канада, 1961

НЕ ПЛАЧ, УКРАЇНО!

Не плач, Україно! Не плач, рідна Мати!
Не вмерла ще доля Твоя.
Ще будемо, рідна, ми вкупі співати,
Збереться ще наша сім'я!

Ще вернуться діти з далекого краю,
Ще Сонце освітить поля.
Не плач, Україно! Не плач, рідний гаю!
Збереться ще наша сім'я!

Не плач, моя Ненько! Не плач, Україно!
Хай Віра, Надія, Любов
Замінять безмежні рани й руїни,
Синів Твоїх згублених кров.

Не плач, Україно! Не плач, рідна Мати!
Ті сльози — даремні твої:
Не чути вже бою, замовкли гармати,
Та дим ще навколо стоїть . . .

Ще вернуться діти з далекого краю.
Ще Сонце освітить поля.
Не плач, Україно! Не плач, рідний гаю!
— Збереться ще наша сім'я!

"Праця", Бразілія, 1952

*Музику до цих слів написав
композитор Григорій Китастий*

ТОБІ, ГЕТЬМАНЕ!

Твоєї влади символ, волі,
Надію страждущих в неволі,
Твоєї слави Булаву
Ніс гордо Ти.

Свій меч у руки
Твоїх далеких вірних внуків
Віддав, піднятий на Москву.

І ми взяли.

У заповіті,
Що понад все на всьому світі,
Як ціль Твого життя-стремління,
Нам мусить бути змаг до слави
І животворчий дух Полтави
За волю й щастя покоління.

Дарма, що чверть тисячоліття
Народ в кайданах і страхіття
По всьому світі шле Москва.
Ще прийде час! Проб'є година!
Побожно ставши на коліна,
Святої клятви ці слова
Промовить люд мій:

„О, Гетьмане!

Ти ненавидіти кайдани
Навчив нас жертвою життя.
Тож хай тремтять ворожі мури
За кров пролиту, за тортури,
За право нашого буття!“

З Твоїм ім'ям Народ повстане!
Й Тобі клянемося, Гетьмане, —
— Хай шле прокляття знов Москва! —
Підемо в бій за Волю й Славу,
За Україну, за Полтаву!
— Твоя нам світить Булава!

”Батьківщина“, Канада, 1960

КОВИЛІ

Була війна... В диму пожарищ
На захід хмари нас вели...
Мене в дорогу проводжали
Широким степом ковилі.

Кругом гармати гуркотіли,
Ходила смерть вже по селі,
То тут, то там уже горіли
Мій рідний степ і ковилі.

Тоді ніхто руки не стиснув
Від серця щирого мені.
Я тільки чув: співали пісню
Морським прибоєм ковилі...

І буду знову я вертатись
В країну рідної землі,
І знов — чи вийде хто вітати
Скитальця сивого в селі?

Чи знову, як у дні двобою:
Де роки юности пройшли,
Зустрінуть там морським прибоєм
Скитальця вірні ковилі?

"Наш Клич"
Аргентина, 1950

ДНІПРО

Коли б Дніпро міг говорити
Людською мовою віків
Або коли б ми розуміти
Могли його потоки слів,

Той рев його, той шум, той стогін,
З яким він хвилі розбива,
Коли б пісень його порогів
Могли ми збагнути слова,

Не треба б нам було творити
Нудних історій.

З-під пера
Ніхто не в силі повторити
Святої Правди слів Дніпра.

Ще вчора — величі країни
Великий свідок славних днів,
Сьогодні — свідок мук людини
Обох безмежних берегів.

А завтра — свідок сил незламних
В боях за волю і Добро —
Знов рознесе велику славу
По світі хвилями Дніпро!

"Наш Клич"
Аргентина, 1950

НА ЧУЖИНІ

Немов закутий в клітці звір
В залізні ґрати б'ється,
Всьому і всім наперекір
З грудей так серце рветься.

Куди? — Воно й само не зна,
Та й знаючи, не скаже,
А на чолі ще не одна
Глибока складка ляже . . .

І полетять за днями дні.
Життя — одні лиш мрії.
І голова на чужині
Завчасно посивіє,

І очі сліпнути почнуть,
В руках не стане сили,
І ноги вже не понесуть
Шляхами, як носили.

Та серце, серце ще, мов звір,
Не раз в грудях заб'ється
Всьому і всім наперекір
І — кров'ю обіллється...

"Наш Клич"
Аргентина, 1950

І ТУТ — І ТАМ

І тут, і там співають солов'ї . . .
І хоч кругом чужі мені обличчя,
Чужі міста і стежки не свої, —
Весна і тут в свої обійми кличе.

І тут, і там радіє дівчора,
На цілий рік ховаючи санчата . . .
І хоч нема тут другого Дніпра,
І тут, як там, кохаються дівчата.

І хоч блакить небесна тут не та,
Не тих пісень співає в полі вітер, —
І тут, як там, колосяться жита,
І тут своя краса чужого світу.

Та все ж чогось мені бракує тут . . .
А там? — Того, за що так тут тримаюсь.
І так живу — чомусь життям це звуть! —
Ні тут, ні там — караючись, не каюсь.

”Свобода“, США, 1962

ЖУРБА

*„... Там три верби схилилися
та й журиються вони ...“
(Нар. пісня)*

Тут пальми вік не журиються,
Нема тут холодів,
І листя з них не сипляться
Від грому та вітрів.

Тут люди ситі й вільними
Давно привикли жить.
Чому ж у мене серденько
Все ж ние і болить?

Чому журиюсь за річкою,
Де три стоять верби?
Й нікому не розвіяти
Великої журби,

Журби за тими вербами...
Чи й досі їх там три?
Чи, може, з корнем вирвали
Ворожії вітри?..

”Наш Клич“
Аргентіна, 1950

Юнакам — в альбом

МОЯ ЗАЗДРИСТЬ

Усяка заздрість — гріх відомий.
Хоч бачив досить я біди,
Не хочу заздрити нікому.
Кого чим Бог нагородив:

Одних грішми, других красою
І таланом обдарував,
А третіх — славою земною,
Ще іншим — все те разом дав...

Так має бути, мій Юначе!
В житті, в коханні, в боротьбі
Одні сміються — інші плачуть...
І все ж, по щирості, Тобі

Я заздрю й долі не питаю:
Вона щаслива чи лиха
— Всерівно, Друже, заздрість маю,
І в тім не бачу я гріха.

Моя бо заздрість — не багатим:
Кого чим Бог нагородив,
З них кожний все готов віддати,
Щоб тільки стати — молодим!

"Юнацький Світ", Аргентина, 1956

ЧИ ПРОСТИШ ?

Чи простиш, моя ненько-Україно,
Твого сина в чужому краю?
Чи простиш, що Тебе я покинув,
А не згинув за волю в бою,

Що покинув мій край у неволі,
Де в стражданнях конають брати,
Що в хвилини тяжкої недолі
Я пішов у далекі світи,

Де щоденного хліба у хаті
Не бракує мені вже давно,
Де вночі душогуби прокляті
Не чекають мене за вікном?!

Чи простиш, що, як вмерти боявся,
То казав, що я — з інших сторін . . .
Я Тебе, Україно, зрікався,
— Недостойний скиталець — Твій син.

Чи простиш мій улюблений Краю,
Як простив Син Господній Петра?
Чи вернись ще до рідного гаю?
Чи почую ще гомін Дніпра? . .

"Рідна Церква", Німеччина, 1954

ОСІНЬ

Плаче листям сухим листопад . . .
Ти, непрохана, знов на порозі,
Повна чару й солодких принад,
Ти — чужа в чужині мені осінь.

Я не можу тебе полюбить,
Бо люблю ще свою, рідну й милу.
Я забути й на хвильку, на мить
Моїх зустрічей з нею не в силі.

Була гарна. В своїй простоті
Вона сміливо стукала в двері:
Я тоді календарних листів
Не лічив ще, як тут, на папері;

Не сріблив золотий листопад
Мені щорік на скронях волосся;
У коханні не знаючи зрад,
Не тужив я, вітаючи осінь.

Та настав час розлуки і втрат.
Того дня я забути не в змозі,
Як прощав-шелестів листопад
Сухим листям по битій дорозі.

Там під гуркіт ворожих гармат
Його пісню я слухав крізь сльози
І поклявся: любить листопад
Тільки там, де любив його досі.

Ти ж — чужий тут мені листопад,
Мов непроханий гість на порозі.
Повна чару й солодких принад,
Ти — чужа в чужині мені осінь!

КОБЗА

Пісень багато
    про кобзу, про бандуру,
Пісень про наших
    славних кобзарів.

Їх чули бані
    святих Софії й Юра,
Їх чули сотні
    сіл і хуторів.

У них співалось
    про радість і страждання,
Про сни і мрії
    юного бійця,
Про кров і сльози,
    про боротьбу й кохання,
Про щастям вічним
    сповнені серця...

Та ось на зміну
    бандури-кобзи співу
Заграли сурми
    піснею гармат.
До бою встали
    народи, повні гніву,
Сини і дочки
    степу і Карпат.

І, мов на морі,
    знялась велика буря.
В похід за волю
    стали й кобзарі.
Була ще вчора
    через плече бандура,
Тепер ще й різав
    плечі скоростріл...

Та не судилось!...
Священна кров'ю й словом,
Не встала воля,
скроплена в Дніпрі.
Замовкла кобза.
Від Києва до Львова
Мовчать, закуті,
славні кобзарі...

Тепер в столицях
ще вільних і безжурних
Лунає-кличе
кобзи пісня-гра:
— Завчасно, світе,
пізнай зі струн бандурних
Недолю й славу
нашого Дніпра!

"Батьківщина", Канада, 1961

В ОЧАХ — ВЕСЕЛКА...

В очах — веселка, водограй,
Уста солодко-жартівливі...
Про них, кобзарю, ти заграй,
Про молодицю уродливу!

На потиск ніжної руки—
Лукавий усміх, — і в незнане
Пливуть, п'яніючи, думки
І щось у грудях млосно тане.

Я не прошу нічого більш,
— Вона ж бо — в іншому полоні!—
Мені б уста ті й очі лиш
Та пальці ніжно-безборонні...

Про них, кобзарю, ти й заграй!
Про молодицю уродливу,
Про ту, що очі — водограй,
Уста — лукаво-жартівливі.

"Свобода", США, 1961

*Музику до цих слів написав
композитор Василь Шуть*

Підслуханий монолог

**
*

Ти не слухай, що кажуть злі люди,
І ревнивому серцю не вірь!
Тебе завжди чекала я, любий,
Тож — прости їм за злий поговорі!

Нехай кажуть, що, мов, уродлива,
Я без тебе тебе не люблю...
Бідні духом! Тому й неможливо
Їм заглянути в душу мою.

Якщо хочеш почути, як плаче
Серце кривджене протягом літ,
І у нім, в моїм серці гарячим
Розтопити твій сумнів, як лід,

То — не вірь і не слухай, що диму
Не буває, мовляв, без огню...
Завжди вірна тобі, до загину,
Я любила тебе і — люблю!

ЗИМА В КАЛІФОРНІ

Між пустинею і морем
Зодягнулись пишні гори
В сиві шапки снігові.
А внизу — у всьому літо...

Тільки так, як скрізь на світі,
Дні короткі зимові.
В грудні стигнуть авакади,
В січні — рож живих паради.

Помаранчі гнуть гілки.
Ваблять зір рососою вмиті,
Раннім сонечком зігріті
Пайракентьї ягідки.

І оспівані поетом
Різдвяні квітки — пойнсети
З Новим Роком розцвіли.
Мов килими в хаті, чисті

Авгостради в'яжуть в місті
Лябіринтами вузли.
Переспів пташок небесних,
Тих, що ними милі весни,

— Тут без них і дня нема! —
Без жару і без морозів,
Тим, чим десь багата осінь,
В Каліфорнії — зима.

"Свобода", США, 1962

І ТИ СКОРО ПІЗНАЛА

Дружині М. — в альбом

Ти не бачила неба рясного,
Ні Чумацького сліду на нім,
Бо немає на світі такого,
Як над краєм моїм голубим.

Ти не чула Дніпрових порогів,
Ні вечірнього співу дівчат,
Жайворонків над степом розлогим,
Ані шепоту темних левад.

Тобі все те з-під рідної стріхи
Я приніс, розділив пополам,
Щоб у серці твоїм знайти втіху,
А для ран моїх — вічний бальзам.

І ти скоро пізнала Україну,
Її мови красу чарівну,
І, покинувши власну хатину,
Ти зі мною пішла в чужину.

Тепер кажеш ти щиро і просто:
„Славен Бог, що докупи нас звів!..“
А в душі моїй радісно-млосно
Від тих ніжних і ласкавих слів.

І під смертним ударом недолі
Не скажу я, що марно прожив,
Бо любив я, як, може, ніколи
Ще нікого ніхто не любив.

“Свобода”, США, 1962

БОЖА ЗІРКА

Юркові — синові присвячую

Божа зірка золота
Землю освітила,
Про народження Христа
Людям сповістила.

З неба янголи святі
Пастушків збудили,
Бога нашого в Христі
Славити навчили.

Славлять тиху ніч святу
Всі народи світу,
І вклоняються Христу
Українські діти.

Каліфорнія, 1963

ПАСТУШОК

Мені всього сім літ минуло.
Я вчуся в школі перший рік,
Та знаю я, чому проснулись
Від світла ясної Зорі

Ті пастишки в пустині дальній
— Всі чемні, добрі, як один! —
Це їм з'явився в бідній стайні
Ісусик-хлопчик — Божий Син!

З тих пір бабусі, мами, тати
Не сплять вночі перед Різдвом.
І я не сплю, щоб не проспати,
Щоб бути ніби — пастишком!

Каліфорнія, 1963

І ЗНОВ — РІЗДВО . . .

І знов — Різдво в неонових реклямах.
І знов — Різдво у гуркоті машин . . .
А в серці — біль і туга до нестями
За тим, що зветься рідним — не чужим.

І знову — „клавс“ в червоній кожушині,
Сухе й безбарвне „мері“ на вустах . . .
А в серці — знову рідної країни
Різдвяний Вечір в селах і містах.

Там вогник свічки блимає повільно,
Там на столі святий узвар-кутя.
А за столом — чие то крісло вільне?
Чому не вся вечеряє сім'я?

То, мабуть, син старенької матусі
Десь забарився довго по війні.
Чи згинув він в страшенній завірюсі?
Чи десь Різдво справляє в чужині? ..

І тихий сум, і радість в хаті тиха
В ту ніч святу за батьківським столом.
І хоч багато бачено там лиха,
— Різдвяний дух витає над селом!

Каліфорнія, 1964

З М І С Т

	Стор.
Батьківщині	7
Чи й досі так?	8
Зоря волі всміхнеться	9
Мені однаково	10
Тарасе!	11
Весна	12
Поет і Солдат	13
Героям	15
Усусусе, не сумуй!	16
Братові	17
Було колись	18
Воскресімось!	19
Велика Ти	20
Воскресіння Твое	21
І Він — Воскрес!	22
На Тройцю	23
Навчіть мене, Мамо	24
Одна	25
Не плач, Україно!	26
Тобі, Гетьмане!	27
Ковилі	28
Дніпро	29
На чужині	30
І тут — і там	31
Журба	32
Моя заздрість	33
Чи простиш?	34
Осінь	35
Кобза	36
В очах — веселка	38
Ти не слухай!	39
Зима в Каліфорнії	40
І ти скоро пізнала	41
Божа Зірка	42
Пастушок	43
І знов — Різдво	44

